

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХОДОЗНАВСТВА
КАФЕДРА КИТАЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

КУРСОВА РОБОТА

з китайської філології

На тему: "**Функціонально-стилістичні особливості синонімії в сучасній китайській мові**"

Студента III курсу, групи Пкит 09-20
Факультету східної та слов'янської філології
Денної форми навчання
Освітньої програми Китайська мова і література та переклад,
західноєвропейська мова
Спеціальності 035. Філологія
Спеціалізації 035.065 Східні мови і літератури
(переклад влючно), перша – китайська
Путяка Івана Володимировича

Науковий керівник: ст. викл. Мерзлюк Д.О.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

ЄКТС _____

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ СИНОНІМІЇ В СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ.....	6
1.1 Основне поняття синонімії та її компонентів: класифікація та роль використання в мові.....	6
1.2 Роль синонімії в утворенні слів та види словотворчої синонімії.....	9
1.3 Проблеми вживання синонімів: синтаксичні та стилістичні фактори.....	11
1.4 Особливості поезії епохи Тан. Поети Лі Бо і Ду Фу.....	14
Висновки до розділу 1.....	16
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ПРАКТИЧНОГО ВЖИВАННЯ СИНОНІМІЇ В КИТАЙСЬКІЙ ПОЕЗІЇ НА ОСНОВІ ТВОРІВ ПОЕТІВ ТАНСЬКОЇ ЕПОХИ – ЛІ БО І ДУ ФУ.....	17
2.1 Використання проблемних синонімів.....	18
2.2 Особливості використання синонімів за сигніфікатом та синонімів за денотатом та їхні відмінності між собою.....	21
2.3 Функціональні особливості синонімів в мові.....	25
Висновки до розділу 2.....	30
ВИСНОВКИ.....	34
学年论文摘要.....	37
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	38
ДОДАТКИ.....	39

ВСТУП

Будь-яка мова може похвалитись існуванням синонімічних мовних одиниць, адже вони дають нам змогу різноманітно висловлювати власну думку та уникати постіних повторень, а також є ознакою того, що мова є культурно багатою та милозвучною. Окрім цього, мова не може існувати без синонімів, адже у нашому світі існує багато явищ, предметів, дій, які так чи інакше схожі одне на одного, але все ж мають певні відмінності та відтінки у характеристиці. Якщо мова володіє великою кількістю синонімів, які мають широкий спектр використання, то вона, однозначно, є гнучкою, виразною та яскравою.

Аналізуючи практику мовної діяльності, ми часто помічаємо, що вміння правильно використовувати синоніми відіграє надзвичайно важливу роль, як у вживанні, так і в розумінні даної мови. У поезії, синоніми активно використовуються для досягнення довершеності характеристики описуваного явища, для посилення художніх і виразних можливостей вірша чи іншого твору. Проте, щоб навчитися правильно володіти цими лексичними одиницями необхідно, насамперед, зрозуміти причину їх існування. І для цього необхідно з'ясувати, в чому необхідність існування одного слова в різних кількісних формах, і які фактори є визначальними при виборі тієї чи іншої форми слова в мові [Роберт Беттен, 1955, с.17].

Синоніми та синонімічні відносини між словами здавна привертають увагу мовознавців, які досліджують проблеми семасіології, оскільки рішення проблем синонімії тісно пов'язане з антонімією і полісемією. Хоча синонімія і привертає увагу багатьох лінгвістів, їхні точки зору стосовно цієї теми не завжди співпадають: деякі дослідники спираються на значення слова, інші на співвідношення смислового і предметно-логічного початків слова, інші на спільність структурної моделі використання слів.

Вивчення синонімії важливо не тільки для семасіології що вивчає фактичні значення слів, незалежно від їхньої вимови але також і для лексикографії, літературознавства і загалом методики викладання мови. Вивчення

синонімічних мовних одиниць дасть нам розуміння причини їхнього виникнення і з'ясувати, які фактори є визначальними при виборі тієї чи іншої форми слова в мові.

Актуальність роботи пояснюється недостатньою кількістю досліджень особливостей вживання синонімічних мовних одиниць у китайській мові. Основна проблема полягає в тому, що наша країна приділяє занадто мало уваги китайській мові та її основним явищам, особливо синонімам. Наявні ресурси є застарілими, що значно ускладнює процес вивчення цього явища.

Метою роботи є дослідження особливостей використання синонімів у китайській мові на прикладі поезій епохи Тан.

Досягнення мети передбачає розв'язання таких **завдань**:

- обґрунтувати теоретичні основи дослідження синонімії в сучасній китайській мові;
- уточнити суть поняття синонімії в сучасній китайській мові;
- визначити основні функціональні особливості синонімів у сучасній китайській мові;
- схарактеризувати і типологізувати особливості використання синонімів в сучасній китайській мові.

Об'єктом дослідження є особливості вживання синонімів у сучасній китайській мові.

Предмет – особливості використання синонімів в китайській поезії на матеріалах творів письменників епохи Тан.

Методи дослідження: для досягнення зазначеної мети та вирішення конкретних завдань роботи передбачено спеціальні лінгвістичні методи, а саме: виявлення основних функціональних особливостей синонімів, застосування функціонального аналізу; структурні методи дозволять визначити граматичну структуру у поезії; Для характеристики та класифікації синонімів використаємо методи композиційного аналізу та безпосередніх складників, контекстуальні методи дозволять визначити функціональні властивості синонімічних мовних

одиниць у поезії. Також будемо застосовувати теоретичні загальнонаукові методи, зокрема абстракцію, індукцію та дедукцію.

Практичне значення даного дослідження полягає в тому, що знання з його результати можуть бути використані в процесі навчання китайської мови та подальших досліджень її особливостей.

Матеріалом цього дослідження є 26 творів поезії епохи Тан

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ СИНОНІМІЇ В СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ

Мова – це, безсумнівно, надзвичайно великий простір для досліджень, адже вона живе і розвивається разом з народом який її використовує. Мова безперервно змінюється, і саме тому теми, що стосуються вивчення мови – невичерпні. Особливо, якщо ми кажемо про китайську. Результативні дієслова, рахівні слова, способи вираження часу, дієслова напрямку руху, сполучники, модальні дієслова – є дуже багато запитань, що стосуються конкретно цих тем, на які мовознавці поки не знайшли однозначних відповідей. Однією з таких тем є явище синонімів. Саме тому в цій курсовій роботі ми спробуємо дослідити її особливості та відповісти на питання які викликають складнощі.

1.1 Основне поняття синонімії та її компонентів: класифікація та роль використання в мові

По-перше, розглянемо, що таке синонімія загалом. Синонімія – це один з типів семантичних відносин мовних одиниць, сенсом якого є повний або ж частковий збіг у значеннях. Синонімія вживається майже у всіх галузях мови таких, як лексична, фразеологічна, граматична та словотворча. Вона відображає в мові багатогранні властивості світу, а її лінгвістична природа визначається різним ступенем семантичної спорідненості мовних одиниць [Безпояско, 1993, с. 89].

В китайській мові є велика кількість інтерпретацій самої назви «синонім» і, окрім цього, всі по-різному визначають синонімічні зв'язки між словами близькими за значенням. Саме через це існує багато розбіжностей стосовно таких тем, як синоніми і синонімічні відносини. Розглянемо найбільш місткі визначення поняття «синонім», щоб зрозуміти існування розходжень.

За визначенням Девіда Кінзі синоніми – це слова, які схожі або однакові за розумінням значенням, проте вони далеко не завжди можуть замінювати одне

одного, бо кожен з синонімів здебільшого використовується лише в певному контексті і має відмінності в сфері використання. Синоніми характеризують один й той самий предмет по-різному, вони розкривають його з різних сторін, описують його, використовуючи різні точки зору. Отже, переважно зникає можливість довільно замінювати один синонім іншим, тому що може втратитися початкове значення висловлювання [Кінзі, 2005, с. 145].

За визначенням Лю Шаогуань синоніми – це слова, які вказують на одне й те саме поняття, яке, в свою чергу, робить їх подібними. Тобто синоніми це – близькі за значенням, подібні, спільно існуючі слова. Не дивлячись на те, що синоніми за значенням схожі одне на одного, вони мають багато відмінностей: емоційне забарвлення, ступінь експресивності, майже непомітні семантичні відтінки, контекст використання, здатність до словотвору, здатність поєднуватися з іншими словами [Лю Шаогуань, 1984, с. 122].

Існування відмінностей також зумовлюється тим, що деколи одне й те саме слово використовується в абсолютно різних значеннях і, відповідно до значення, має різні синоніми. Частіше за все такими словами можуть бути ті слова, які вживаються, як в прямому, так і в переносному значенні. Наприклад: *"кривава (червона) сукня"* та *"королева Англії Марія Тюдор Кривава (жорстока)"*.

Також виділяють певні два види синонімів, це – синоніми за сигніфікатом та синоніми за денотатом. Загалом, синоніми за сигніфікатом визначають завдяки семантичному збігу понять, які позначаються мовними виразами. А мовні вирази, в свою чергу, є синонімами, якщо серед них є збіг певних ознак. Цей вид синонімів виявляють за допомогою логічного та лінгвістичного аналізу. Також існує повний збіг ознак – повна синонімія мовних виразів. Наприклад, суфікс *"得"* є абсолютним (повним) синонімом суфікса *"到"*. Раніше ці морфеми були об'єднані основним лексичним значенням морфеми *到* – *досягати*, саме тому вони є повними синонімами. [Кінзі, 2005, с. 149].

Але повні (абсолютні) синоніми зустрічаються в мові дуже рідко. Зазвичай їх можна побачити лише працюючи з певною термінологією. Також можливий

варіант, коли сходяться між собою не всі ознаки, а лише декілька з них. В такому випадку ми звертаємо особливу увагу на характер використання мовних виразів. Наприклад, слова "співати" і "волати" можуть похвалитись схожістю в семантичних ознаках: за допомогою органів мовлення утворювати звуки. Завдяки подібності цих ознак стає можливим використання слів «співати» і «волати», як синонімів в деяких ситуаціях. [Еммануелс, 1984 с. 45].

В синонімах за денотатом відбувається збіг тих об'єктів, на які вказують мовні вирази. Іншими словами, цей вид синонімів являє собою збіг предметних значень мовних виразів. Наприклад, такі словосполучення, як "Велика Британія", "Об'єднане королівство", "Імперія, над якою ніколи не заходить сонце" є синонімічними, тому що вони позначають один і той самий об'єкт. Одним з основних критеріїв виявлення синонімів за денотатом є фактична істинність суджень, що пов'язують ці вирази. Вживання цього виду синонімів дає змогу повністю описати предмет, тому що незбіжні синонімічні поняття доповнюють одне одного та показують об'єкт з різних сторін. Окрім цього існує важливий принцип взаємозаміни: якщо два мовних вирази вказують на один і той самий об'єкт, то при заміні одного виразу на інший сенс речення не має змінюватися. [Еммануелс, 1984, с. 45].

Також синоніми мають свої функції в мові. Перша з них – це **функція уточнення(нанизування)**. Існує безліч життєвих ситуацій, коли ця функція може статись при нагоді. Її сенс полягає у тому, щоб показати предмет з усіх можливих сторін та розкрити усі його характеристики шляхом перерахування синонімів, що стосуються предмету. Уточнюватися може будь-що: предмети, явища, дії, ознаки... Наприклад: "Це яблуко таке багряне, червоне, брунатне." [Фридрак, 1987, с. 32].

Є ще одна, більш звична синонімічна функція - **функція заміни**. Вона є більш звичною, тому що використовуються дуже часто і майже всюди. Її сенс полягає у заміні одних семантично схожих слів на інші, щоб уникнути постійних повторень одних й тих же слів та зменшити тавтологію мовлення. [Фридрак, 1987, с. 32].

Незважаючи на ці функції, варто зазначити, що синоніми демонструють різноманіття та багатство мови. Якщо мова володіє великою кількістю синонімів, які мають широкий спектр використання, то вона може дати багато можливостей для передачі думок, емоцій та почуттів. Така мова, беззаперечно, є гнучкою та виразною. Чим більше синонімічних мовних виразів має мова, тим більше з'являється можливостей для висловлення думок з різних ракурсів. Такі факти про мову кажуть про те, що вона має великий потенціал вираження емоцій.

Таким чином, можемо підсумувати, що синонімія – один з видів семантичних відносин, який використовується майже в усіх аспектах мови та виконує критично важливі функції. Загалом, синоніми поділяють на два види: синоніми за сигніфікатом та синоніми за денотатом. Також потрібно зауважити, що «синонімія» є достатньо складною для досліджень темою, адже існує велика кількість трактувань самої назви «синонім», що, в свою чергу, породжує багато розбіжностей та контрверсій.

1.2 Роль синонімії в словотворі та типи словотворчої синонімії

На перший погляд здається, що синонімія це не дуже важлива тема, якщо розглядати мову загалом, але в китайській мові синонімія відіграє важливу роль в словотворі.

В китайській мові є певна аутентична особливість використання лексичних синонімів, сенс якої полягає в тому, що інколи синоніми можуть поєднуватися. Таким чином, вони створюють нове складне слово зі своїм власним відтінком. Такий спосіб створення нових лексичних одиниць є характерним, в першу чергу, для дієслів, а також для іменників, займенників, прикметників та прислівників, які співвідносяться з ними.

В китайській мові виокремлюють декілька типів словотворчої синонімії. Перша з них це – звичайне **дублювання**. Сенс цього типу словотворчої синонімії полягає у взаємному уточненні і конкретизації значення. Наприклад: " 朋 (компаньйон) " + " 友 (друг) " = " 朋友 (друг) ", " 古 (стародавній) " + " 老 (старий)

" = " 古老 (стародавній)". В цих випадках тотожність значень є головним принципом поєднання синонімів в складне слово. А складне слово, яке складається з двох тотожних компонентів, є лише двоскладним варіантом односкладного, яке може вільно вживатись в мові. Наприклад: слова «*认 (бути знайомим)*» і "*认识 (знати)*" можуть бути замінені одне одним: "*你认这个字*" і "*你认识这个字*". Обидва речення можна перекласти як: "*Ти знаєш цей ієрогліф*". [Саймон Лі, 1995, с 84].

Існує ще один тип словотворчої синонімії – **дублювання з посиленням**. Наприклад: "*请 (просити)*" і "*求 (благати)*" = "*请求 (вимагати)*". В цьому випадку *请求* означає більш інтенсивну дію, ніж його окремі синонімічні компоненти. [Саймон Лі, 1995 с 84].

Останній тип словотворчої синонімії, це – **посилення з уточненням та конкретизацією значення**. За цим типом синонімічні компоненти слів є семантично різними, їх головна мета – припіднести додаткову інформацію про предмет, явище, дію. Поєднуючись у єдине складне слово, вони дають знати про всі його можливі характеристики, адже слова доповнюють та пояснюють одне одного. Наприклад: "*著 (творити)*" + "*作 (робити)*" = "*著作 (вигір)*". [Саймон Лі, 1995, с 85].

Роблячи висновок, можна сказати, що синонімія в китайській мові не лише демонструє багатогранність мовлення, а й виконує важливу словотворчу функцію, завдяки якій два чи більше синоніми поєднуються у одне та утворюють нові складні слова з певними відтінками. Виокремлюють такі типи словотворчої синонімії: дублювання, дублювання з посиленням, посилення з уточненням та конкретизацією значення.

1.3 Проблеми вживання синонімів: синтаксичні та стилістичні фактори

Чи впливають на склад китайського слова синтаксичні фактори? Мовознавець Саймон Лі висвітлив питання синтаксичних відмінностей односкладних та двоскладних компонентів пари. Вчений наголошував, що при утворенні двоскладової форми шляхом афіксації, по-перше сам суфікс спричиняє семантичний надлишок, а по-друге, обидві форми є схожими за значенням [Саймон Лі, 1995, с 87].

Різниця між словами проявляється в особливостях синтаксичного вживання. Якщо порівняти односкладові та двоскладові слова, то можна зробити висновок, що більшість однокореневих слів найчастіше вживаються в синтаксично залежних позиціях і існують обмеження щодо їх вживання, зумовлені різними структурними та граматичними факторами. Таким чином, синтаксичні фактори все ще впливають на вибір китайських синонімів, оскільки односкладові слова та двоскладові слова не є синтаксично еквівалентними: двоскладові слова можуть замінювати односкладові слова синтаксично, але односкладові слова не можуть замінювати двоскладові слова синтаксично.

Саме синтаксичні функції двоскладових слів більш багатогранний та різноманітний: односкладні слова в основному виконують синтаксичну функцію присудка, а їх двоскладові синоніми окрім функції присудка можуть відповідати ще й за функції підмета, додатка і означення. Наприклад: "考" і "考試" – "писати іспит". Обидва синоніми виконують функцію присудка. Але в наступних двох реченнях слово 考试 перетворюється в іменник і виконує роль підмета та додатка:

"这次考试很难。 - Цього разу іспит був дуже складним."

"明天大家都要参加考试。 - Завтра всі повинні писати іспит."

У цих двох ситуаціях заміна двоскладного слова 考试 на його односкладний

синонім – 考 не є можливою, тому що він не має можливості трансформуватись в іменник [Юн Дан, 1977, с.74].

Після іменників, таких як: 上 і 上边, які перекладаються "на, над" зазвичай поєднуються з іменниками і створюють такі словосполучення, як 椅子上 або ж 椅子上边. В цьому випадку обидва варіанта перекладаються: «на стільці». Однак між цими прикладами також є різниця: 上边 інколи може грати роль підмета та додатку, а його односкладний синонім 上 – ні. Наприклад: "上边有书。 - нагорі є книга". Це речення є правильним, але заміна двоскладового післяіменника на односкладний буде грубою помилкою, тому що 上 не має можливості виконувати функцію підмета.

Потрібно зазначити, що односкладові прислівники не мають здатності виконувати функцію обставини перед підметом, на відміну від їхніх двоскладових синонімів. Наприклад:

"刚我做完了作业"。 - вживання 刚 не є правильним.

"刚刚我做完了作业。 - Я щойно виконав домашнє завдання." Вживання є правильним. [Юн Дан, 1977, с.75].

Китайська лінгвістка та авторка багаточисленних книг, присвячених китайській мові, Лю Юехуа провела цікавий дослід: вона знайшла 244 дієслова, які мали здатність виконувати функцію іменника. Виявилось, що лише 7 з них це односкладні дієслова, а усі інші, а саме 237 – двоскладні. [Лю Юехуа, 1983, с. 103-105].

Окрім синтаксичного фактору, існує ще один, звичний для китайської мови, а саме – стилістичний. Проте для розуміння своєрідних стилістичних особливостей китайської мови, перш за все, необхідно з'ясувати, що таке ритм у мові та яка його роль. Писемна мова обов'язково має бути не тільки граматично правильною, володіння певними стилістичними якостями є не менш важливим. Для цього необхідно, також, щоб мова була добре організована. А добре

організована мова завжди має ритм. Тож ритм у китайській мові – це медіальне явище складного мовно-мовленнєвого характеру. Визначаючи правильність письмового або ж усного китайського мовлення, необхідно звертати увагу не лише на влучність змісту та логічність, а й на естетичний фактор. Деколи вважають, що ритм є важливим фактором лише в усній формі, але це не так, адже в писемній китайській мові ритм – одна з найважливіших складових. [Іван Гун, 1994, с.3].

Звісно ж кожна мова має свої власні відмінні особливості між літературним та розмовним мовленням і китайська у цьому випадку не є винятком. В сучасній літературній китайській мові - байхуа існує дуже багато особливостей, які були запозичені зі стародавньої китайської мови – веньянь. Найчастіше ці особливості прослідковуються у прагненні до лаконізму. Усна ж мова, у свою чергу, намагається максимально уникати омонімії, щоб не мати багато збігів та плутанини в розумінні. Саме через це в ній частіше за все використовуються прості і зручні у вимові лексичні одиниці. [Чен Ціньшу, 2008, с.21].

За допомогою односкладних дієслів в китайській мові зазвичай виражається щось певне, конкретне. Саме їх частіше за все використовують у побуті носії китайської мови. Двоскладові дієслова, навпаки, висловлюють абстрактне. Вони найчастіше за все зустрічаються в літературній мові або ж в офіційних документах. [Чен Ціньшу 2008, с.21].

Тож велика кількість синонімів майже не має ані семантичних, ані синтаксичних відмінностей, вони відрізняються лише стилістично. Наприклад:

"选词 – обирати слова."

"选择词语 – обирати слова."

Ці два дієслова дуже схожі, як семантично, так і за вживанням. В деяких випадках вони могли б замінити одне одного. Між ними є лише одна різниця, суть якої полягає у тому, що дієслово 选 – односкладне та просте, його головна сфера вживання – це розмовне мовлення. А дієслово – 选择 – двоскладне, воно

вважається «гарним» та більш виразним. Тому його можна віднести до літературної або ж офіційної мови.

Також стилістичний фактор має вплив на ситуацію, коли обидва «схожих» іменника поєднуються за допомогою сполучника «і», при цьому перший іменників може вживатися, як в односкладній формі, так і в двоскладній, а другий має тільки одну форму вживання. У цій ситуації все залежатиме від наявності другого іменника, бо двоє іменників в цій ситуації мають бути або односкладними, або двоскладними. Наприклад:

"青蛙吃蚊蠅".

"青蛙吃蚊子和蒼蠅".

Обидва речення перекладаються – жаби їдять комарів та мух.

Аналізуючи наведену інформацію, робимо висновок, що синтаксичні та стилістичні чинники все ж впливають на вибір синонімів. При вживанні однокоренових слів виникає велика кількість синтаксичних обмежень. Навпаки, двоскладові слова є синтаксично більш гнучкими і мають ширший діапазон вживання. Слід також зазначити, що для правильного використання синонімів завжди необхідно враховувати функціонально-стилістичні властивості мовлення та відмінності між письмовою та розмовною формами мови.

1.4 Особливості поезії епохи Тан. Поети Лі Бо і Ду Фу

Є декілька причин, чому для дослідження синонімії ми обрали саме поезію епохи Тан: по-перше: поезія епохи Тан зароджувалась під час активного оновлення та осучаснення усіх сфер життя і культури Піднебесної. Тоді було сформовано нові поетичні форми, а також нові теми для письмових творінь: депресія, сум за близькими, розмірковування про старіння, туга за рідним домом, краса природи, тяжка робота селян, тощо. Окрім цього, Танська поезія зазнала впливу не лише будизму та даосизму, а й конфуціанства. Нові автори поступово почали відхід від віршів старого стилю, звільнялися від химерності, яка була характерною для поезії попереднього періоду. Проте поезія епохи Тан не стала

народно-розмовною: вірші незмінно писалися мовою веньянь. А отже, поезія епохи Тан гармонійно поєднує в собі прогресивне і консервативне. Цей період в історії Китаю також називають «золотою добою» китайської поезії. [Лю Хайєн ,1987, с 51].

Ще одна причина – самі поети. Вони - високоосвічені люди свого періоду з класичною освітою. Це передбачає знайомство з різними аспектами традиційної культури. Поети часто цитують стародавні тексти, біографії історичних діячів, міфологічні образи, використовують у своїх творах спогади, алюзії, топоніми. Слід зазначити, що східні філософсько-релігійні погляди дуже відрізняються від європейських. Через стриманість і небагатослівність східних народів їхні тексти містять багато натяків, знаків, знаків і смислових відтінків.

Лі Бо – поет-романтик танського Китаю. Він створив щонайменше одну тисячу творів. Теми його витворів були надзвичайно різноманітними: починаючи від політики і закінчуючи природою. [14].

Ду Фу – поет-реаліст, що також написав велику кількість творів. Його вірші розкривають проблему жорстоких подій війни, показують, як вмирали люди і оповідають про звичане сільське життя. [15].

Порівнявши двох письменників, ми бачимо, що вони зовсім різні. Вірші Лі Бо розповідають про самотність, мряку, неясні образи, а вірші Ду Фу, навпаки, зрозумілі та прозорі звичайному читачеві.

Поети Лі Бо і Ду Фу – найвидатніші поети епохи Тан, які бачили життя зовсім по-різному і розповідали про нього, використовуючи різні способи.

Наведене вище дозволяє висунути гіпотезу про те, що така велика концентрація «різного» в поезії допоможе розглянути всі можливі особливості вживання синонімів і розглянути синоніми з найрізноманітніших сторін. Велика кількість поезії дозволить нам показати найнезвичайніші аспекти нашої теми.

Для подальшого вивчення та вирішення конкретних робочих завдань ми будемо використовувати спеціальні лінгвістичні методи, а саме: виявлення основних функціональних ознак синонімів, застосування функціонального аналізу; структурні методи дозволять визначити граматичну будову в поезії; для

характеристики та класифікувати синоніми, будемо використовувати методи прямого композиційного та композиційного аналізу, контекстуальні методи дозволять визначити функціональні властивості синонімічних мовних одиниць у поезії. Також будемо застосовувати теоретичні загальнонаукові методи, зокрема абстрагування, індукції та дедукції.

Висновки до розділу 1

Слід зазначити, що «синоніми» є складним предметом для вивчення, оскільки сама назва «синоніми» має багато тлумачень, що в свою чергу викликало багато суперечок та дискусій. Синоніми є різновидом семантичних відношень, які використовуються майже в усіх галузях мови та відіграють важливу роль: уточнення та заміни. Загалом, є синоніми двох типів: синоніми за сигніфікатом та синоніми за денотатом, але 近义词 (синоніми за сигніфікатом) вважаються основою синонімів, адже в мові їх існує більше, ніж попередніх.

Синонімія в китайській мові має не лише ролі, які показують різноманітність мовлення, а й важливу словотворчу функцію, завдяки якій синоніми поєднуються один з одним та створюють нові складні слова з певними відтінками. Акцентують увагу на таких видах словотворчої синонімії: дублювання, дублювання з посиленням, посилення з уточненням та конкретизацією значення.

Є деякі фактори, які мають вплив на вибір синонімів, а саме: синтаксичний і стилістичний: при використанні односкладних слів помічається велика кількість синтаксичних обмежень, ігнорування яких спричиняє помилки в мовленні; двоскладові слова, у свою чергу, є синтаксично більш універсальними, а сфера їх вживання набагато ширша. Також потрібно звернути увагу на те, що завжди необхідно враховувати функціонально-стилістичний характер мовлення та відмінність між письмовою та усною формами мови для доречного використання синонімів.

Велика кількість стилів, тем, образів та знаків, широкі погляди і висока культура освіти поетів, величезний за значенням спадок поезії епохи Тан дозволять нам провести детальне дослідження синонімії та розглянути особливості вживання мовних одиниць синонімії з усіх можливих ракурсів, а також дають ґрунт для порівняння стилістичних і семантичних особливостей вживання традиційного та нового. Для проведення майбутнього дослідження ми використовуватимемо спеціальні лінгвістичні способи, а саме: функціональний аналіз, структурний метод, метод безпосередніх складників та компонентний аналіз, контекстуальний метод. А також застосуємо теоритичні загальнонаукові методи, зокрема абстрагування, індукцію та дедукцію.

РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ПРАКТИЧНОГО ВЖИВАННЯ СИНОНІМІЇ В КИТАЙСЬКІЙ ПОЕЗІЇ НА ОСНОВІ ТВОРІВ ПИСЬМЕННИКІВ ЕПОХИ ТАН – ЛІ БО І ДУ ФУ

Поезія періоду Тан - це поезія VIII - IX століть, що взяла свій початок в часи існування династії Тан. Надважливим імператорським іспитом для охочих стати чиновником стало вміння писати вірші. Саме тому в цей період з'явилося близько двох тисяч поетів, а ця епоха почала характеризуватися багатством символів, жанрів, тем, образів. У Танській імперії складали свої вірші відомі поети Лі Бо та Ду Фу. Цей період також називають «золотою добою» китайської поезії. [Лю Хайєн, 1987, с 22]

Отже, у цьому розділі нашою метою є проведення дослідження особливостей використання синонімії в китайській поезії, взявши за основу твори вищезгаданих письменників епохи Тан – Лі Бо і Ду Фу.

2.1 Використання «проблемних» синонімів

Як вже було згадано вище, синонімія – це дуже складна та неоднозначна в мові тема, яка має в собі багато суперечливих моментів: в китайській мові є дуже багато пояснень самої назви «синонім», і всі по-різному визначають синонімічні зв'язки між словами близькими за значенням.

Іноді в мові виникають так звані «проблемні» синоніми. «Проблемний» синонім – це слово, яке може використовуватись в абсолютно різних значеннях і, відповідно до значення, мати різні синоніми. Ми даємо цим словам саме таку назву, тому що аналізуючи слова такого типу, можна легко помилитися, намагаючись підбрати необхідний синонім до них. Частіше за все такими словами можуть бути ті слова, які використовуються, як в прямому, так і в переносному значенні. Наприклад, *"м'який (добрий) характер"* та *"м'яке (не тверде) ліжко"*.

Розглянемо «проблемні» синоніми на прикладі рядків, які було взято з чотирьох творів письменника епохи Тан – Лі Бо.

青春卧空林，白日犹不起。

Qīngchūn wò kōng lín, bái rì yóu bù qǐ (вірш №1, див. додаток 1).

懒摇白羽扇，裸袒青林中。

lǎn yáo bái yǔshàn, luǒ tǎn qīng lín zhōng (вірш №1, див. додаток 2).

白云还自散，明月落谁家。

Báiyún hái zì sǎn, míngyuè luò shéi jiā (вірш №1, див. додаток 3).

白发三千丈，缘愁似个长。

bái fà sānqiānzàng, yuán chóu shì gè zhǎng (вірш №1, див. додаток 4).

Розглянувши ці рядки, зробимо акцент на декількох словосполученнях: 白日 (bái rì) – ясний день, 白羽 (bái yǔ) – біле пір'я, 白云 (báiyún) – білі хмари, 白发 (bái fà) – біле волосся. Перша частина кожного з цих чотирьох словосполучень – це одне й те саме слово, а саме - 白 (bái) - білий. Але у всіх цих випадках воно поєднується з іншими словами, через що набуває нових значень. Це, в свою чергу, викликає появу розбіжностей, адже відповідно до нових значень, у слова 白 з'являються нові синоніми. Наведемо декілька прикладів:

"白日 (bái rì) ясний (білий) день - 晴天 (qíngtiān) сонячний день"

"白发 (bái fà) біле волосся - 苍发 (cāng fà) сиве волосся"

Поміаємо, що між синонімами, які були утворені від словосполучень з однаковою першою частиною 白, але з різними значеннями, тепер немає нічого спільного. Щодо словосполучень 白羽 (bái yǔ) та 白云 (báiyún), тут перша частина 白 використовується в прямому сенсі та не утворює нових значень, отже має однакові синоніми.

Наведемо ще декілька прикладів.

水从天汉落。 山逼画屏新。

Shuǐ cóng tiān hàn luò. Shān bī huà píng xīn (вірш №1, див. додаток 17).

天人乘旄钺， 虎竹光藩翰。

Tiān rén bǐng máo yuè, hǔ zhúguāng fān hàn (вірш №1, див. додаток 18).

鸟去天路长， 人愁春光短。

Niǎo qù tiān lù zhǎng, rén chóu chūnguāng duǎn (вірш №1, див. додаток 19).

天寒水不冻， 日用心不倦。

Tiān hánshuǐ bù dòng, rì yòngxīn bù juàn (вірш №1, див. додаток 20).

Проаналізувавши ці рядки, виділимо декілька сполук слів: 天汉 (tiān hàn) – Чумацький шлях, 天人 (tiān rén) – святий, 天路 (tiān lù) – небесний шлях та 天寒 (tiān hán) – холодна погода. Перша частина кожного з цих чотирьох словосполучень – це одне й те ж слово, а саме - 天 (tiān) - небо. Але у всіх цих випадках воно поєднується з іншими словами, через що в деяких випадках набуває нових значень. Це, в свою чергу, викликає появу контroversійних значень, адже відповідно до нових значень, у слова 天 вимальовуються нові синоніми. Наведемо декілька прикладів:

"天人 (tiān rén) святий (небесний чоловік) - 圣人 (shèng rén) святий"

"天汉 (tiān hàn) Чумацький шлях - 银河 (yín hé) Чумацький шлях(срібна річка)"

Бачимо, що між синонімами, які утворилися від словосполук з однаковою першою частиною 天, але з різними значеннями, тепер немає нічого схожого між собою. Щодо словосполучень 天路 (tiān lù) – небесний шлях та 天寒 (tiān hán) - 天气寒冷 (tiān qì hán lěng) — холодна погода, тут перша частина 天 використовується в прямому сенсі та не утворює нових значень, а отже має однакові синоніми.

Тому можемо зробити висновок – слово 白 (bái) – білий і слово 天 (tiān) - небо є «проблемними» синонімами, адже вони використовуються в абсолютно різних значеннях і, відповідно до значення, мають різні синоніми, а це в свою чергу, провокує виникнення внутрішніх суперечок. Саме тому, коли нам потрібно знайти конкретний синонім до слів такого типу, як 白 або 天, обов'язково потрібно акцентувати увагу на значення, в яких вживаються ці слова, адже в іншому випадку звичайний підбір синонімів призведе до грубих помилок

і плутанини. Саме тому, слова типу 白 та 天 в деяких моментах виступають в ролі «проблемних» синонімів для інших слів.

2.2 Особливості використання синонімів за сигніфікатом та синонімів за денотатом та їхні відмінності між собою

Ми пам'ятаємо що, синоніми поділяються на два типи – це синоніми за сигніфікатом та синоніми за денотатом. Перші визначаються завдяки семантичному збігу понять, які позначаються мовними виразами. А мовні вирази, в свою чергу, є синонімами, якщо серед них є збіг певних ознак.

В синонімах за денотатом відбувається зіставність тих об'єктів, на які вказують мовні вирази. Інакше кажучи, цей тип синонімів являє собою збіг предметних значень мовних виразів. Також існує важливий принцип взаємозаміни: якщо два мовних вираза позначають один і той самий предмет, вид, явище, тощо, то при заміні одного виразу на інший сенс речення має залишатись таким ж самим.

Тож розглянемо відмінні ознаки між синонімами за сигніфікатом та синонімами за денотатом, взявши до уваги декілька рядків з творів Лі Бо.

举头望明月，低头思故乡。

Jǔ tóu wàng míngyuè, dītóu sī gùxiāng (вірш №1, див. додаток 5).

观水那无术，曾於往记求。

Guān shuǐ nà wú shù, céng yú wǎng jì qiú (вірш №1, див. додаток 6).

Виділимо з цих прикладів слово 望 (wàng) – дивитися та слово 观 (guān) – спостерігати та порівняємо їх за допомогою логічно-лінгвістичного аналізу. По-перше, акцентуємо увагу на характер використання мовних виразів. Ці два слова не мають повного збігу ознак, але схожі семантичні ознаки мають: за допомогою органів чуття, тобто очей, сприймати навколишнє середовище. Завдяки подібності цих ознак стає можливим використання слів «望» і «观», як синонімів в деяких моментах. Отже ці синоніми мають семантичний збіг понять, який позначається мовними виразами, саме тому це є синонімами за сигніфікатом.

Розглянемо ще декілька рядків.

浮云游子意，落日故人情。

Fúyún yóuzǐ yì, luòrì gùrén qíng (вірш №1, див. додаток 7).

举头望明月，低头思故乡。

Jǔ tóu wàng míngyuè, dītóu sī gùxiāng (вірш №1, див. додаток 5).

Проаналізуємо слово 意 (yì) – думати та слово, яке вже згадувалося вище, а саме 思 (sī) – мислити. Тут також використаємо логічно-лінгвістичний аналіз. Приймемо до уваги саме основний характер використання мовних виразів: міркувати, обдумувати якісь певні явища та роблячи висновки. Тобто, схожі семантичні ознаки є присутніми. Завдяки схожості цих ознак стає можливим використання слів «意» і «思», як синонімів в деяких кейсах. Можна підсумувати що, ці синоніми мають семантичний збіг значень, що позначається мовними виразами, саме тому вони теж є синонімами за сигніфікатом.

Наведемо ще декілька прикладів.

踌躇紫宫恋，孤负沧洲言。

Chóuchú zǐ gōng liàn, gūfù cāng zhōu yán (вірш №1, див. додаток 21).

爱此如甘棠，谁云敢攀折。

Ài cǐ rú gān táng, shéi yún gǎn pānzhé (вірш №1, див. додаток 22).

Виділимо з цих прикладів слово 恋 (liàn) – кохати та слово 爱 (Ài) – любити та зробимо порівняння за допомогою логічно-лінгвістичного аналізу. По-перше, звернемо особливу увагу на доречність вживання мовних виразів. Ці два слова не мають повного збігу ознак, але схожі семантичні ознаки мають: мати надзвичайно теплі чи романтичні почуття до іншої особи. Завдяки подібності цих ознак стає можливим вживання слів «恋» і «爱», як синонімів в деяких випадках. Тобто ці синоніми мають семантичний збіг понять, який позначається мовними виразами, саме тому це є синоніми за сигніфікатом.

Також є можливими ситуації, коли може відбутись повний збіг ознак – повна синонімія мовних фраз. Але повні (абсолютні) синоніми зустрічаються в китайській дуже рідко. В основному їх можна побачити лише працюючи з певною термінологією. Цей тип синонімів ми можемо побачити в наступному рядку.

天若不爱酒，酒星不在天。

Tiān ruò bù ài jiǔ, jiǔ xīng bùzài tiān (вірш №1, див. додаток 8).

У цьому вірші поет пише 酒星 (jiǔ xīng), що перекладається, як «Винна зірка». Це древня назва однієї з зірок, яка розташована в південній частині сузір'я Велика Ведмедиця. Виявляється, ця зірка має ще одну назву, а саме - 酒旗星 (jiǔ qí xīng). Зробимо аналіз цих мовних виразів за допомогою логічно-лінгвістичного розбору. По-перше, звернемо увагу на характер вживання цих слів: левітуючий в космічному просторі газовий небесний об'єкт, що виділяє освітлення і тепло та знаходиться в південній частині сузір'я Велика Ведмедиця.

Отже, ці синоніми значать те ж саме поняття та мають абсолютний збіг ознак, саме тому вони є повними (абсолютними) синонімами.

Зараз розглянемо синоніми за денотатом:

宁知赵飞燕，夺宠恨无穷。

Níng zhī zhàofēiyàn, duó chǒng hèn wúqióng (вірш №1, див. додаток 9).

Тож у цьому творі поет написав про згадуваного в історії персонажа, як "赵飞燕 (zhàofēiyàn) - Чжао Фей-янь". Звісно ж, цей мовний вираз, як і усі інші, має свої синоніми, наприклад: "汉成帝的第二个皇后 (hàn chéngdì de dì èr gè huánghòu) – друга імператриця імператора Чхен династії Хань". Проаналізуємо та зробимо порівняння цих синонімічних мовних виразів. Однією з критично важливих особливостей знаходження синонімів за денотатом є фактична істинність суджень, що пов'язують ці вирази. Скористаємося принципом взаємозаміни: якщо дві фрази вказують на один і той самий предмет (чи в даному випадку, суб'єкт), то при замінюванні одного виразу на інший суть речення не має змінюватися. Тож, якщо ми змінимо "赵飞燕" на "汉成帝的第二个皇后" в цьому вірші, то сенс не зміниться, а, отже, можна зробити висновок, що ці мовні вирази є синонімами за денотатом.

Розглянемо ще один приклад.

题元丹丘山居

Tí yuán dān qiū shānjū (вірш №1, див. додаток 10).

У цьому вірші Лі Бо розповідає про ще одного історичного персонажа та свого товариша 元丹丘 - (yuán dān qiū) - Юань Дань-цю. У цьому випадку у якості синоніма до цієї мовної фрази можна вибрати наступний вираз: «题元丹丘山居» 诗句的主角 («tí yuán dān qiū shānjū» shījù de zhǔjiǎo) – головний герой твору «题元丹丘山居». Дослідимо та порівняємо ці синонімічні мовні вирази. Одним з важливих критеріїв вичислення синонімів за денотатом є фактична істинність значень, що пов'язують ці фрази. Звернемось за допомогою до принципу взаємозаміни: якщо два мовних вирази в підсумку означають один і той самий

об'єкт, то при зміні одного виразу на інший контекст речення не має бути зміненим. Тож, якщо, в біографії 元丹丘 змінити «Юань Дань-цю» на «головний герой твору «题元丹丘山居»», то сенс не зміниться, а, отже, можна зробити висновок, що ці мовні вирази є синонімами за денотатом.

Розібравши наведені вище приклади, ми розглянули синоніми за сигніфікатом та синоніми за денотатом, а також їхні характеристики, а тепер можемо зробити висновки про те, чим вони відрізняються. Тож мовні вирази є синонімами за сигніфікатом, якщо серед них є схожість в певних ознаках, і вони позначають семантично схожі поняття. Синоніми за денотатом, навпаки, являють собою збіг предметних значень мовних виразів. Іншими словами, здійснюється збіг тих об'єктів, на які вказують мовні вирази. Для правильного визначення синонімів за сигніфікатом необхідно звернути особливу увагу на характер вживання мовних виразів, а важливим критерієм визначення синонімів за денотатом є достовірність суджень, що зв'язують ці вирази. Для цього існує важливий принцип взаємозамінності: якщо два мовних вирази позначають один і той самий об'єкт, то значення речення не повинно змінюватися, коли один вираз замінюється іншим. Крім того, вищезазначені види синонімів відіграють важливу роль у практиці мови. Наприклад, синоніми за сигніфікатом часто використовуються, щоб зробити мовлення більш гнучким і мати більше можливостей для висловлення власної точки зору, тоді як синоніми за денотатом можуть повністю описати об'єкт, оскільки несумісні синонімічні поняття доповнюють одне одного, показуючи об'єкт з різних точок зору, ракурсу.

2.3 Функціональні особливості синонімів в мові

Синоніми демонструють гручкість, багатогранність та багатство мови. Якщо вона може похвалитись величезною кількістю синонімів, які мають великий спектр вживання, то ця мова може дати багато можливостей для передачі думки, емоцій чи почуттів. Тож розглянемо найважливіші функції синонімів. Почнемо з функції уточнення.

Сенс даної функції полягає у тому, щоб продемонструвати предмет з усіх можливих аспектів та розкрити усі його характеристики методом перерахування синонімів, що стосуються предмету. Уточнюватися може будь-що: предмет, явище, дії, ознаки. Дослідимо декілька рядків та проаналізуємо, як ця функція застосовується.

小时不识月，呼作白玉盘。

Xiǎoshí bù shí yuè, hū zuò báiyù pán (вірш №1, див. додаток 11).

燕支黄叶落，妾望自登台。

Yàn zhī huáng yè luò, qiè wàng zì dēngtái (вірш №1, див. додаток 12).

岛花开灼灼，汀柳细依依。

Dǎo huā kāi zhuózhuó, tīng liǔ xì yīyī (вірш №1, див. додаток 23).

В першому рядку розглянемо такі слова, як 白 (bái) – білий та 玉 (yù) – нефритовий. В основному, ці мовні вирази не є синонімами, якщо вони використовуються окремо один від одного, бо у них немає спільних ознак, але в контексті даного вірша ці два слова використані для опису одного об'єкту, а саме – тарілки. На перший погляд здається, що нефрит немає нічого спільного з білим кольором тому що нефрит асоціюється з трав'янисто-зеленим кольором, але виявляється, що в природному середовищі є білий нефрит, просто він зустрічається надзвичайно рідко. Це дає нам змогу зробити заключення, що в контексті даного вірша слова 白 та 玉 використовуються для уточнення одне

одного: 白 вказує на забарвлення тарілки, а 玉 – з чого вона зроблена. Тому, ці мовні вирази є синонімічними і виконують функцію уточнення.

В другому з рядків акцентуємо нашу увагу на слово 燕支 (Yàn zhī) – рум'яний та на слово 黄 (huáng) - жовтий. Цей момент дослідити набагато простіше, бо обидва мовних вираза описують колір та мають багато спільного. В контексті цього вірша вони також вживаються для опису одного предмету, а саме – листя. У цьому кейсі вони уточнюють одне одного, а також надають предмету більш точний і художньо-виразний опис. Саме тому ці мовні вирази також є синонімічними і виконують функцію уточнення.

В третьому з рядків звернемо увагу на слова 细 (xì) – тонкий та 依依 (yīyī) – щось, що легко гнеться під впливом вітру. В основному, ці мовні вирази не є схожими за значенням, якщо вони використовуються в різних випадках, але в контексті даного вірша обидва слова використані поетом Лі Бо для характеристики одного об'єкту, а саме - дерева. Обидва слова вказують на ознаку предмета та мають багато схожостей. А це дає нам змогу гіпотетично припустити, що в контексті даного вірша ці слова використовуються для конкретизації одне одного. Тож, ці мовні вирази є синонімічними і виконують функцію уточнення.

Звернемо увагу на чергову синонімічну функцію – функцію заміни. Головна її мета полягає у заміні одних семантично подібних слів на інші, щоб уникнути постійних повторень одних й тих же слів, тавтологій та зменшити однотипність мовлення. Розглянемо декілька віршів та проаналізуємо, як ця функція застосовується на практиці.

天秋木叶下，月冷莎鸡悲。

Tiān qiū mù yè xià, yuè lěng shā jī bēi.

坐愁群芳歇，白露凋华滋。

Zuò chóu qúnfāng xiē, báilù diāo huá zī (вірш №1, див. додаток 13).

乱我心者，今日之日多烦忧。

luàn wǒ xīn zhě, jīnrì zhī rì duō fányōu.

抽刀断水水更流，举杯消愁愁更愁。

Chōu dāo duànshuǐ shuǐ gèng liú, jǔ bēi xiāo chóu chóu gèng chóu (вірш №1, див. додаток 14).

可怜浮丘公，猗靡与情亲。

Kělián fú qiū gōng, yī mí yǔ qíng qīn.

可叹东篱菊，茎疏叶且微。

Kě tàn dōng lí jú, jīng shū yè qiě wēi (вірш №1, див. додаток 24).

У першому з прикладів звернемо увагу на такі слова, як 悲 (bēi) – сумувати та 愁 (chóu) – тужити. Ці мовні вирази є схожими за значенням і, фактично, вони позначають один і той самий процес – проявляти ностальгічні почуття до чогось. Використання лише одного з цих слів зробило б вірш менш художньо-цікавим, саме тому Лі Бо виконав заміну одного семантично схожого слова на інше, щоб уникнути тавтологій та знизити засміченість мовлення. Іншими словами, ці синонімічні мовні вирази виконують функцію заміни.

У другому вірші звернемо увагу на слова 烦忧 (fányōu) – тривога та слово 愁 (chóu) – хвилювання. У цьому творі ці мовні вирази є схожими за значенням, адже вони описують одну й те саму емоцію. Як і в першому вірші, автор Лі Бо уникає вживання лише одного з цих слів та змінює одне семантично схоже слово на інше. Саме тому, можна зрозуміти, що ці синоніми також виконують функцію заміни.

У третьому вірші звернемо увагу на такі слова, як 可怜 (Kělián) – жалюгідний та 可叹 (Kětàn) – убогий. Ці мовні вирази є схожими за значенням і,

фактично, вони виражають один й той самий сенс. Використання лише одного з цих слів зробило б вірш менш гнучким, саме тому автор замінює одне семантично схоже слово на інше. Простіше кажучи, ці синонімічні мовні вирази відповідальні за функцію заміни.

Проте, синонімія в китайській мові не тільки показує різноманітність мовлення, а й відповідає за важливу функцію словотворення, дякуючи якій синоніми зливаються в одне ціле та створюють нові складні слова з певними відтінками. Такий метод створення нових лексичних одиниць є звичним, в першу чергу, для дієслів. Тож розглянемо, як саме утворюються «нові» слова на прикладах з творів.

假令风歇时下来，犹能簸却沧溟水。

Jiǎ lìng fēng xiē shí xiàláí, yóu néng bǒ què cāng míng shuǐ (вірш №1, див. додаток 15).

高歌取醉欲自慰，起舞落日争光辉。

Gāogē qǔ zuì yù zìwèi, qǐwǔ luòrì zhēng guānghuī (вірш №1, див. додаток 16).

В першому прикладі звернемо увагу на слово 沧溟 (cāng míng), яке перекладається, як «море». Про те, це слово складається з двох частин, тому глянемо на кожну з них. Перший ієрогліф 沧 (cāng) – означає синій, другий ієрогліф 溟 (míng) – неосяжний. Тож, у цьому моменті синонімічні компоненти слів є семантично різними, їх головна мета – дати розуміння читачеві про додаткову інформацію щодо предмету, явища, дії. Поєднуючись у єдине складне слово, вони описують всі його можливі характеристики, адже слова доповнюють та пояснюють одне одного. Варто зазначити, що в китайській мові виокремлюють декілька типів словотворчої синонімії. Проналізована вище інформація дає змогу зробити висновок, що цей тип словотворчої синонімії – уточнення та конкретизація значення.

В другому прикладі виділимо слово 光辉 (guānghuī) – блиск. Воно також складається з двох частин, а саме 光 (guāng) – світло та 辉 (huī) – сяйво. В цих випадках схожість значень є головним принципом поєднання синонімів в складне слово. А складне слово, яке складається з двох тотожних один до одного складових, є лише двоскладним варіантом односкладного, яке має можливість вільно використовуватися в мові. Тож, робимо висновок, що цей тип словотворчої синонімії – дублювання.

Проаналізуємо ще один приклад.:

入郭登高楼，山川与云平。

Rù guō dēng gāolóu, shānchuān yǔ yún píng (вірш №1, див. додаток 25).

В першому прикладі акцентуємо нашу увагу на слові 山川 (shān chuān), яке перекладається, як «краєвид». Однак це слово складається з двох частин: перша частина 山 (shān) – гори, друга частина 川 (chuān) – річки. Тож, у цьому випадку синонімічні складові слів є семантично різними, їх головна мета – розповісти додаткову інформацію про предмет, явище, дію. Поєднуючись у єдине, складне слово, вони дають знати про всі його можливі характеристики, адже слова доповнюють та пояснюють одне одного. Як вже зазначалося вище, в китайській мові виокремлюють декілька типів словотворчої синонімії. Проаналізована вище інформація дає змогу зробити висновок, що цей тип словотворчої синонімії – уточнення та конкретизація значення.

Проаналізувавши наведені приклади, ми розглянули найважливіші функції синонімів в китайській мові, а саме функцію уточнення, функцію заміни та словотворчу функцію. Також розглянули особливості їх вживання та дійшли певних висновків:

а) Функція уточнення показує предмет з усіх сторін та розкриває його характеристики. Уточнюватися може будь-що;

б) Функція заміни уникає постійних повторень одних й тих же слів та зменшує засміченість мовлення шляхом заміни семантичних схожих слів;

в) Словотворча функція – найважливіша, за її допомогою певні синоніми можуть поєднуватися та створювати нове складне слово зі своїм власним відтінком. Виділяють декілька типів словотворчої синонімії;

Висновки до розділу 2

Ми на власному досвіді зрозуміли, що синонімія – це досить непроста та неоднозначна в китайській мові тема, яка має в собі багато спірних моментів: в китайській мові є дуже багато значень самої назви «синонім», і всі по-різному визначають синонімічні зв'язки між словами схожими за значенням.

Також, ми змогли зробити особливий акцент на так звані «проблемні» синоніми. «Проблемний» синонім – це слово, яке може вживатися в абсолютно різних значеннях і, відповідно до значення, мати різні синоніми. Ми даємо цим словам саме таке визначення, тому що опрацьовуючи слова такого типу, можна легко зробити помилку, намагаючись зробити підбір потрібного синоніма до них. Також ми з'ясували, що найчастіше такими словами можуть бути ті слова, які використовуються, як в прямому, так і в переносному сенсі. Саме тому, коли нам необхідно віднайти конкретний синонім до слів такого типу, обов'язково потрібно звертати належну увагу на контекст, в яких вживаються ці слова, адже в іншому випадку звичайний підбір синонімів призведе до грубих помилок і плутанини. Окрім цього, уважно дослідивши проаналізований матеріал, можемо підсумувати, що в основному, «проблемними» синонімами є прикметники, що позначають ознаку предмету.

Також в цій курсовій роботі ми розглянули синоніми за сигніфікатом та синоніми за денотатом і їх особливості, і тепер можемо зробити висновки стосовно того, яку саме різницю між собою вони мають. Мовні вирази є синонімами за сигніфікатом, якщо серед них є збіг певних ознак, і вони підкреслюють семантично схожі поняття. Синоніми ж за денотатом, навпаки,

являють собою схожість предметних значень мовних виразів. Простіше кажучи, відбувається збіг тих предметів, на які вказують мовні вирази. Для того, щоб правильно визначити синоніми за сигніфікатом, необхідно акцентувати особливо важливу увагу на характері вживання мовних виразів, а важливим критерієм визначення синонімів за денотатом, в свою чергу, є фактична істинність трактувань та пояснень, що пов'язують ці вирази. Для цього існує важливий і цікавий принцип взаємозаміни: якщо два мовних вирази описують один і той самий об'єкт, то при заміні одного виразу на інший сенс речення не мусить змінюватися. Також необхідно зазначити, що серед синонімів за сигніфікатом іноді трапляється абсолютний збіг ознак – повна синонімія мовних виразів. Але повні (абсолютні) синоніми зустрічаються в практиці мовлення надзвичайно рідко. В основному їх можна побачити лише працюючи з певною термінологією. Окрім цього, обидва типи синонімів мають свою критично важливу роль в мовленні. Наприклад, синоніми за сигніфікатом в основному використовуються, щоб зробити мовлення більш гнучким, художньо-виразним та різноманітним, щоб мати більше способів для вираження власної точки зору чи при описі чогось, а синоніми за денотатом дарують здатність повністю зхарактеризувати предмет, тому що незбіжні синонімічні поняття доповнюють одне одного та показують об'єкт з різних ракурсів. З сорока проаналізованих синонімічних мовних одиниць 6 були синонімами за сигніфікатом, 2 повними синонімами та 4 синонімами за денотатом. Ми можемо зробити певні висновки:

- а) Зазвичай, синоніми за сигніфікатом у поезії епохи Тан є дієсловами;
- б) Абсолютні синоніми зустрічаються в мові дуже рідко, і при чому, найчастіше такі слова є наукового стилю, де потрібно працювати з термінологією. В нашому випадку це була назва сузір'я Великої Ведмедиці;
- в) Усі розібрані нами синоніми за денотатом виявилися іменниками, а також усі вони є власними іменами.

Ми також розглянули найбільш важливі ролі використання синонімів в китайській мові, а саме: функцію уточнення, функцію заміни та словотворчу

функцію. Також проаналізували особливості їх вживання та дійшли певних висновків:

а) Функція уточнення презентує об'єкт з усіх сторін та розкриває його характеристики. Конкретизуватись може що завгодно;

б) Функція заміни уникає постійних тавтологій, повторень одних й тих же слів та зменшує смислове забруднення мови шляхом заміни семантичних схожих слів;

в) Словотворча функція – найбільш важлива, за її допомогою певні синоніми можуть зливатись в одне та створювати нове складне слово зі своїм особистим відтінком. Виділяють декілька типів словотворчої синонімії: з сорока проаналізованих синонімічних мовних одиниць 6 виконували функцію уточнення, 6 – роль заміни та 8 – словотворчу функцію. Детально проаналізована вище інформація дає нам змогу зробити такі висновки:

а) Синонімічні мовні одиниці, які відповідають за функцію уточнення, у ста відсотках випадків є прикметниками;

б) А синонімічні мовні одиниці, які відповідають за функцію заміни, можуть виступати у ролі різних частин мови. Така інформація дає нам змогу підсумувати, що синонімічні мовні одиниці, які виконують функцію заміни є більш гнучкими у використанні;

в) Синонімічних мовних одиниць, які виконують функцію словотворення, значно більше ніж інших, а отже: синонімічна словотворча функція була дуже поширеною серед «золотої доби мистецтва Китаю». А ще, інформація, яку ми проаналізували вище, дає нам можливість зробити гіпотезу, що найбільш часто слова, які виконують функцію словотворення є іменниками, а словотворча функція дублювання зустрічається в рази рідше, ніж функція уточнення та конкретизації значення.

ВИСНОВКИ

Синонімія – один з типів семантичних відносин, який актуальний майже в усіх аспектах мови та відповідає за важливі функції: функцію уточнення та функцію заміни. В основному, синоніми поділяють на два види: синоніми за сигніфікатом та синоніми за денотатом, але 近义词 (синоніми за сигніфікатом) вважаються основою синонімів, адже в китайській мові їх більше.

Синонімія в китайській мові має не лише функції, які презентують різноманітність мовлення, а й важливу функцію словотвору, завдяки якій синоніми поєднуються один з одним та утворюють нові складні слова з певними відтінками. Виділяють такі типи словотворчої синонімії: дублювання, дублювання з посиленням, посилення з уточненням та конкретизацією значення.

Існують певні фактори, які впливають на вибір синонімів, а саме синтаксичний і стилістичний: при вживанні односкладних слів з'являється велика кількість синтаксичних обмежень; двоскладові слова, у свою чергу, є синтаксично більш гнучкими, а сфера їх вживання набагато ширша. Також потрібно зауважити, що ніколи не варто забувати про функціонально-стилістичний характер мовлення та відмінності між письмовою та усною формами мови для доречного використання синонімів.

Різноманіття стилів, тем, образів та знаків, широкі погляди і високоосвіченість поетів, неосяжний спадок поезії епохи Тан дозволили нам провести ретельне дослідження синонімів в китайській мові та розглянути унікальні особливості вживання синонімічних мовних одиниць з усіх можливих сторін призми, а також провести порівняння стилістичних і семантичних особливостей вживання історичного та нового. Для проведення дослідк ми практикували спеціальні лінгвістичні методи, а саме: функціональний аналіз, структурний метод, метод безпосередніх складників та компонентний аналіз,

контекстуальний метод. А також використовували теоритичні загальнонаукові методи, зокрема абстрагування, індукцію та дедукцію.

Під час дослідження ми отримали змогу зрозуміти, що синонімія – це досить складна та неоднозначна в китайській мові тема, яка має в собі багато контрверсійних моментів.

Також, нам вдалося виділити в мовленні так звані «проблемні» синоніми. З сорока проаналізованих синонімічних мовних одиниць вісім були «проблемними» синонімами. Але проводячи аналіз, ми помітили певний факт – слова, які можуть бути використані, як в прямому, так і в переносному значеннях лише з вигодою п'ятдесяти відсотків можуть стати «проблемними» синонімами для інших слів. Окрім цього, уважно звернувши увагу на проаналізований та досліджений нами матеріал, можемо підсумувати, що в основному «проблемними» синонімами є прикметники.

Також ми розглянули синоніми за сигніфікатом та синоніми за денотатом і їх особливості, і тепер можемо зробити висновки стосовно того, які саме відмінності між собою вони мають. Для того, щоб правильно виявити синоніми за сигніфікатом, необхідно не ігнорувати характер використання мовних виразів, а важливим критерієм вичислення схожих за значенням слів за денотатом, в свою чергу, є фактична істинність суджень та трактувань значень, що пов'язують ці фрази. Для цього існує важливий принцип взаємозаміни: якщо два мовних вирази означають за значенням один і той ж предмет, то при заміні одного виразу на інший контекст і сенс виразу не має бути зміненим. Варто ще зазначити, що двоє цих видів синонімів мають свої важливі ролі використання в мові, за які вони відповідають. З сорока проаналізованих синонімічних мовних одиниць 6 були синонімами за сигніфікатом, 2 абсолютними синонімами та 4 синонімами за денотатом. Ми можемо зробити певні висновки:

а) Найчастіше за все синоніми за сигніфікатом у поезії епохи Тан є дієсловами;

б) Абсолютні (повні) синоніми зустрічаються у практиці мовлення дуже і дуже рідко, в основному, такі слова є в контексті певних термінологій. В нашому випадку це була назва сузір'я Великої Ведмедиці, де ми уточнювали назву зірки;

в) Усі проаналізовані нами синоніми за денотатом виявилися іменниками і, додаючи до цього, всі вони є власними назвами.

Ми також проаналізували найбільш важливі ролі використання синонімів в китайській мові, а саме: функцію уточнення, функцію заміни та функцію словотвору. Також ми розглянули особливості їхнього використання та дійшли певних висновків:

а) Функція уточнення представляє предмет з усіх аспектів та розкриває його характеристики. Уточнюватися може будь-що;

б) Функція заміни уникає постійних тавтологій та зменшує лінгвістичне забруднення в мовленні методом заміни семантичних схожих слів;

в) Словотворча функція є найбільш важливою, завдяки їй певні синоніми мають змогу зливатися в одне ціле та створювати нове складне слово зі своїм особливим відтінком. Виділяють кілька видів словотворчої синонімії: з сорока проаналізованих синонімічних мовних одиниць 6 виконували функцію уточнення, 6 – відповідали за функцію заміни та 8 – відповідали за словотворчу функцію. Ретельно проаналізована вище інформація дає нам змогу зробити такі висновки:

а) Синонімічні мовні одиниці, які відповідають за уточнювальну роль у використанні, у ста відсотках випадків є прикметниками;

б) А синонімічні мовні одиниці, які виконують замінювальну функцію, можуть виступати у ролі різних частин мови. Така інформація дає нам можливість підсумувати, що синонімічні мовні одиниці, які виконують функцію заміни є більш універсальними у використанні;

в) Синонімічних мовних одиниць, які відповідають за функцію словотвору, в рази більше ніж інших. Саме тому ми можемо зробити висновок, що синонімічна словотворча функція була дуже популярною серед віршів епохи Тан історії Китаю. Також, інформація, яку ми розбирали вище, дає нам можливість

гіпотетично припустити, що найчастіше за все слова, які виконують словотворчу функцію є іменниками, а словотворча функція дублювання зустрічається дуже рідко на відміну від функції уточнення та конкретизації значення.

摘要

学年论文的主题为“现代汉语同义词使用的特点”。世界上各种各样的语言都有同义词。因为同义词让我们表现自己的观点更容易，让言语听起来更好听，让文本看起来更好看，所以我们可以遇到同义词很经常。我们一定要提到同义词也减少语言的污染。

学年论文研究现代汉语同义词使用的特点，学年论文任务为细看同义词使用研究原则；研究现代汉语同义词使用的特点；确定并研究现代汉语等义词和近义词的功能特点。

论文主题确定为现代汉语同义词，对象为同义词使用的特点。

同义词表达相同或者相近的意义，但是有不同的形式。一般同义词分成等义词和近义词。有几个影响选择同义词的因素 - 语义的因素和风格的因素。

学年论文经过结构和功能分析，确定其主要功能和同义词使用的特点。

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Девід Кінзі. «Лексика китайської мови», 2005.
2. Лю Шаогуань. «Лексикологія китайської мови», 1984.
3. Лю Хайєн. «Поезія епохи Тан», 1987.
4. Саймон Лі. «Вступ до теорії ізолюючих мов», 1995.
5. Іван Гун «Ритм та паралелізм в китайській мові», 1994.
6. Юн Дан. «Ритмічна структура китайських фраз», 1977.
7. Чен Ціньшу. «Середньокитайська мова. Становлення і тенденції розвитку», 1979.
8. Чен Ціньшу. «Веньянь і байхуа: взаємодія двох форм ізолюючих мов. Письмові пам'ятки Сходу №1», 2008.
9. Лю Юехуа «Практична граматики СКЯ», 1983.
10. Івен Еммануелс «Розповіді про синоніми», 1984.
11. Безпояско О.К., Городенська К.Г., Русанівський В.М. Граматика української мови. Морфологія: Підручник. – К.: Либідь, 1993.
12. Роберт Беттен. «Питання культури мовлення», 1955.
13. Інтернет-енциклопедія:
https://stud.com.ua/147756/literatura/stilistichni_funktsiyi_sinonimiv_teksti
14. Інтернет-енциклопедія: <https://dovidka.biz.ua/li-bo-biografiya-skorocheno/>
15. Інтернет-енциклопедія: <https://dovidka.biz.ua/du-fu-biografiya-kоротko/>
16. Фридрак В.П. Синонімія складних слів // Мовознавство. – 1987.

ДОДАТКИ

Додаток 1

题元丹丘山居

Tí yuán dān qiū shānjū

故人栖东山，自爱丘壑美。

gùrén qī dōngshān, zì'ài qiū huò měi.

青春卧空林，白日犹不起。

Qīngchūn wò kōng lín, bái rì yóu bù qǐ.

松风清襟袖，石潭洗心耳。

Sōng fēng qīng jīn xiù, shí tán xǐxīn ěr.

羨君无纷喧，高枕碧霞里。

Xiàn jūn wú fēn xuān, gāozhěn bì xiá lǐ.

Додаток 2

夏日山中

Xià rì shānzhōng

懒摇白羽扇，裸袒青林中。

lǎn yáo bái yǔshàn, luǒ tǎn qīng lín zhōng.

脱巾挂石壁，露顶洒松风。

Tuō jīn guà shíbì, lù dǐng sǎ sōng fēng.

Додаток 3

忆东山

Yì dōngshān

不向东山久，蔷薇几度花。

bù xiàng dōngshān jiǔ, qiángwēi jǐ dù huā.

白云还自散，明月落谁家。

Báiyún hái zì sàn, míngyuè luò shéi jiā.

Додаток 4

秋浦歌·白发三千丈

Qiū pǔ gē · bái fà sānqiānzhàng

白发三千丈，缘愁似个长。

bái fà sānqiānzhàng, yuán chóu shì gè zhǎng.

不知明镜里，何处得秋霜。

Bùzhī míngjìng lǐ, hé chù dé qiūshuāng.

Додаток 5

静夜思

Jìngyè sī

床前看月光，疑是地上霜。

Chuáng qián kàn yuèguāng, yí shì dìshàng shuāng.

举头望明月，低头思故乡。

Jǔ tóu wàng míngyuè, dī tóu sī gùxiāng.

Додаток 6

拟玉水记方流诗

Nǐ yùshuǐ jì fāng liú shī

观水那无术，曾於往记求。

Guān shuǐ nà wú shù, céng yú wǎng jì qiú.

是间还韞玉，其外必方流。

Shì jiān hái yùn yù, qí wài bì fāng liú.

缜栗渊潜久，英华气上浮。

Zhěn liyuānqián jiǔ, yīng huá qì shàngfú.

清波皆中矩，宝祲直横秋。

Qīng bō jiē zhōng jǔ, bǎo jìn zhí héng qiū.

金海芒相贯，璇源折以幽。

Jīnhǎi máng xiāng guàn, xuán yuán zhé yǐ yōu.

端如君子德，不病暗中投。

Duān rú jūnzǐ dé, bù bìng ànzhōng tóu.

Додаток 7

送友人

Sòng yǒurén

青山横北郭，白水绕东城。

Qīngshān héng běi guō, báishuǐ rào dōngchéng.

此地一为别，孤蓬万里征。

Cǐdi yī wéi bié, gū péng wànlǐ zhēng.

浮云游子意，落日故人情。

Fúyún yóuzǐ yì, luòrì gùrén qíng.

挥手自兹去，萧萧班马鸣。

Huīshǒu zì zī qù, xiāoxiāo bān mǎ míng.

Додаток 8

月下独酌·其二

Yuè xià dúzhuó qí èr

天若不爱酒，酒星不在天。

Tiān ruò bù ài jiǔ, jiǔ xīng bùzài tiān.

地若不爱酒，地应无酒泉。

De ruò bù ài jiǔ, dì yìng wú jiǔquán.

天地既爱酒，爱酒不愧天。

Tiāndì jì ài jiǔ, ài jiǔ bùkuì tiān.

已闻清比圣，复道浊如贤。

Yǐ wén qīng bǐ shèng, fù dào zhuó rú xián.

贤圣既已饮，何必求神仙。

Xián shèng jì yǐ yǐn, hébì qiú shénxiān.

三杯通大道，一斗合自然。

Sān bēi tōng dàdào, yī dòu hé zìrán.

但得酒中趣，勿为醒者传。

Dàn dé jiǔ zhōng qù, wù wèi xǐng zhě chuán.

Додаток 9

怨歌行·十五入汉宫

Yuàngē xíng· shíwǔ rù hàn gōng

十五入汉宫，花颜笑春红。

Shíwǔ rù hàn gōng, huā yánxiàochūn hóng.

君王选玉色，侍寝金屏中。

Jūnwáng xuǎn yù sè, shì qǐn jīn píng zhōng.

荐枕娇夕月，卷衣恋春风。

Jiàn zhěn jiāo xī yuè, juǎn yī liàn chūnfēng.

宁知赵飞燕，夺宠恨无穷。

Níng zhī zhàofēiyàn, duó chǒng hèn wúqióng.

沉忧能伤人，绿鬓成霜蓬。

Chén yōu néng shāng rén, lǜ bìn chéng shuāng péng.

一朝不得意，世事徒为空。

Yī zhāo bù déyì, shìshì tú wèi kōng.

鹅鹑换美酒，舞衣罢雕笼。

Sù shuāng huàn měijiǔ, wǔ yī bà diāo lóng.

寒苦不忍言，为君奏丝桐。

Hánkǔ bùrěn yán, wèi jūn zòu sī tóng.

肠断弦亦绝，悲心夜忡忡。

Chángduàn xián yì jué, bēi xīn yè chōngchōng.

Додаток 10

题元丹丘山居

Tí yuán dān qiū shānjū

故人栖东山，自爱丘壑美。

Gùrén qī dōngshān, zì'ài qiū huò měi.

青春卧空林，白日犹不起。

Qīngchūn wò kōng lín, bái rì yóu bù qǐ.

松风清襟袖，石潭洗心耳。

Sōng fēng qīng jīn xiù, shí tán xǐxīn ěr.

羨君无纷喧，高枕碧霞里。

Xiàn jūn wú fēn xuān, gāozhěn bì xiá lǐ.

Додаток 11

古朗月行

Gǔ lǎng yuè xíng

小时不识月，呼作白玉盘。

Xiǎoshí bù shí yuè, hū zuò báiyù pán.

又疑瑶台镜，飞在青云端。

Yòu yí yáo tái jìng, fēi zài qīngyún duān.

仙人垂两足，桂树作团团

Xiānrén chuí liǎng zú, guì shù zuò tuántuán

白兔捣药成，问言与谁餐。

Bái tù dǎo yào chéng, wèn yán yǔ shéi cān.

蟾蜍...

Chánchú...

Додаток 12

秋思

Qiūsī

燕支黄叶落，妾望自登台。

Yàn zhī huáng yè luò, qiè wàng zì dēngtái.

海上碧云断，单于秋色来。

Hǎishàng bì yún duàn, chán yú qiūsè lái.

胡兵沙塞合，汉使玉关回。

Húbīng shā sāi hé, hàn shǐ yù guān huí.

征客无归日，空悲蕙草摧。

Zhēng kè wú guī rì, kōng bēi huì cǎo cuī.

Додаток 13

秋思

Qiū sī

春阳如昨日，碧树鸣黄鹂。

chūn yáng rú zuórì, bì shù míng huángrlí.

芜然蕙草暮，飒尔凉风吹。

Wú rán huì cǎo mù, sà ěr liáng fēng chuī.

天秋木叶下，月冷莎鸡悲。

Tiān qiū mù yè xià, yuè lěng shā jī bēi.

坐愁群芳歇，白露凋华滋。

Zuò chóu qúnfāng xiē, báilù diāo huá zī.

Додаток 14

宣州谢朓楼饯别校书叔云

Xuān zhōu xiè tiǎo lóu jiànbié xiào shū shū yún

弃我去者，昨日之日不可留；

qì wǒ qù zhě, zuórì zhī rì bùkě liú;

乱我心者，今日之日多烦忧。

luàn wǒ xīn zhě, jīnrì zhī rì duō fányōu.

长风万里送秋雁，对此可以酣高楼。

Cháng fēng wànlǐ sòng qiū yàn, duì cǐ kěyǐ hān gāolóu.

蓬莱文章建安骨，中间小谢又清发。

Pénglái wénzhāng jiàn'ān gǔ, zhōngjiān xiǎo xièyòuqīng fā.

俱怀逸兴壮思飞，欲上青天览明月。

Jù huái yì xìng zhuàng sī fēi, yù shàng qīngtiān lǎn míngyuè.

抽刀断水水更流，举杯消愁愁更愁。

Chōu dāo duànshuǐ shuǐ gèng liú, jǔ bēi xiāo chóu chóu gèng chóu.

人生在世不称意，明朝散发弄扁舟。

Rénshēng zàishì bù chēng yì, míng cháo sànfà nòng piānzhōu.

Додаток 15

上李邕

Shàng lǐ yōng

大鹏一日同风起，扶摇直上九万里。

dà péng yī rì tóng fēng qǐ, fúyáozhíshàng jiǔ wàn lǐ.

假令风歇时下来，犹能簸却沧溟水。

Jiǎ lìng fēng xiē shí xiàlá, yóu néng bō què cāng míng shuǐ.

世人见我恒殊调，闻余大言皆冷笑。

Shìrén jiàn wǒ héng shū diào, wén yú dà yán jiē lěng xiào.

宣父犹能畏后生，丈夫未可轻年少。

Xuān fù yóu néng wèi hòu shēng, zhàng fū wèi kě qīng nián shào.

Додаток 16

南陵别儿童入京

Nánlíng bié értóng rùjīng

白酒新熟山中归，黄鸡啄黍秋正肥。

báijiǔ xīn shú shānzhōng guī, huáng jī zhuó shǔ qiū zhèng féi.

呼童烹鸡酌白酒，儿女嬉笑牵人衣。

Hū tóng pēng jī zhuó báijiǔ, ér nǚ xīxiào qiān rén yī.

高歌取醉欲自慰，起舞落日争光辉。

Gāogē qǔ zuì yù zìwèi, qǐwǔ luòrì zhēng guānghuī.

游说万乘苦不早，著鞭跨马涉远道。

Yóushuì wàn chéng kǔ bù zǎo, zhe biān kuà mǎ shè yuǎndào.

会稽愚妇轻买臣，余亦辞家西入秦。

Guījī yú fù qīng mǎi chén, yú yì cí jiā xīrù qín.

仰天大笑出门去，我辈岂是蓬蒿人。

Yǎngtiān dà xiào chūmén qù, wǒ bèi qǐ shì péngāo rén.

Додаток 17

贈崔秋浦其三

Zèng cuīqiūpǔ qí sān

河阳花作县。秋浦玉为人。

hé yáng huā zuò xiàn. Qiū pǔ yù wéirén.

地逐名贤好。风随惠化春。

De zhú míng xián hǎo. Fēng suí huì huà chūn.

水从天汉落。山逼画屏新。

Shuǐ cóng tiān hàn luò. Shān bī huàpíng xīn.

应念金门客。投沙吊楚臣。

Yīng niàn jīnmén kè. Tóu shā diào chǔ chén.

Додаток 18

南奔书怀

Nán bēn shū huái

遥夜何漫漫，空歌白石烂。

yáo yè hé mǎnmǎn, kōng gē bái shí làn.

甯戚未匡齐，陈平终佐汉。

Níng qīwèikuāng qí, chén píng zhōng zuǒ hàn.

欃枪扫河洛，直割鸿沟半。

Chán qiāng sǎo hé luò, zhí gē hónggōu bàn.

历数方未迁，云雷屡多难。

Lìshǔ fāng wèi qiān, yún léi lǚ duō nán.

天人秉旄钺，虎竹光藩翰。

Tiān rén bǐng máo yuè, hǔ zhúguāng fān hàn.

侍笔黄金台，传觞青玉案。

Shì bǐ huángjīn tái, chuán shāng qīngyù àn.

不因秋风起，自有思归叹。

Bù yīn qiūfēng qǐ, zì yǒu sī guī tàn.

主将动谗疑，王师忽离叛。

Zhǔjiàng dòng chán yí, wáng shī hū lí pàn.

自来白沙上，鼓噪...

Zì lái bái shā shàng, gǔzào...

Додаток 19

流夜郎至西塞驿，寄裴隐

Liú yè láng zhì xī sāi yì, jì péi yǐn

扬帆借天风，水驿苦不缓。

yángfān jiè tiān fēng, shuǐ yì kǔ bù huǎn.

平明及西塞，已先投沙伴。

Píngmíng jí xī sāi, yǐ xiān tóu shā bàn.

回峦引群峰，横蹙楚山断。

Huí luán yǐn qún fēng, héng cù chǔ shān duàn.

砮冲万壑会，震沓百川满。

Pīng chōng wàn hè huì, zhèn dá bǎichuān mǎn.

龙怪潜溟波，俟时救炎旱。

Lóng guài qián míng bō, qí shí jiù yán hàn.

我行望雷雨，安得沾枯散。

Wǒ xíng wàng léiyǔ, ān dé zhān kū sàn.

鸟去天路长，人愁春光短。

Niǎo qù tiān lù zhǎng, rén chóu chūnguāng duǎn.

空将泽畔吟，寄尔江南管。

Kōng jiāng zé pàn yín, jì ěr jiāngnán guǎn.

Додаток 20

殷十一赠栗冈砚

Yīn shíyī zèng lì gāng yàn

殷侯三玄士，赠我栗冈砚。

yīn hóusānxuán shì, zèng wǒ lì gāng yàn.

洒染中山毫，光映吴门练。

Sǎ rǎn zhōngshān háo, guāng yìng wú mén liàn.

天寒水不冻，日用心不倦。

Tiān hánshuǐ bù dòng, rì yòngxīn bù juàn.

携此临墨池，还如对君面。

Xié cǐ lín mò chí, hái rú duì jūn miàn.

Додаток 21

同王昌龄送族弟襄归桂阳二首

Tóng wángchānglíng sòng zú dì xiāng guī guì yáng èr shǒu

秦地见碧草，楚谣对清樽。

qín de jiàn bì cǎo, chǔ yáo duì qīng zūn.

把酒尔何思，鹧鸪啼南园。

Bǎjiǔ ěr hé sī, zhè gū tí nán yuán.

余欲罗浮隐，犹怀明主恩。

Yú yù luófú yǐn, yóu huái míng zhǔ ēn.

踌躇紫宫恋，孤负沧洲言。

Chóuchú zǐ gōng liàn, gūfù cāng zhōu yán.

终然无心云，海上同飞翻。

Zhōng rán wúxīn yún, hǎishàng tóng fēi fān.

相期乃不浅，幽桂有芳根。

Xiāng qī nǎi bù qiǎn, yōu guì yǒu fāng gēn.

尔家何在潇湘川，青莎白石长沙边。

Ěr jiā hézài xiāoxiāng chuān, qīng shā báishí zhǎngshā biān.

昨梦江花照江日，几枝正发东窗前。

Zuó mèng jiānghuā zhào jiāng rì, jǐ zhī zhèng fā dōng chuāng qián.

觉来欲...

Jué lái yù...

Додаток 22

题瓜州新河，饒族叔舍人贲

Tí guā zhōu xīn hé, jiàn zú shū shě rén bēn

齐公凿新河，万古流不绝。

qí gōng záo xīn hé, wàngǔ liú bù jué.

丰功利生人，天地同朽灭。

Fēng gōnglì shēng rén, tiāndì tóng xiǔ miè.

两桥对双阁，芳树有行列。

Liǎng qiáo duì shuāng gé, fāng shù yǒu hángliè.

爱此如甘棠，谁云敢攀折。

Ài cǐ rú gān táng, shéi yún gǎn pānzhé.

吴关倚此固，天险自兹设。

Wú guān yǐ cǐ gù, tiānxiǎn zì zī shè.

海水落斗门，潮平见沙汭。

Hǎishuǐ luò dòumén, cháo píng jiàn shā ruì.

我行送季父，弭棹徒流悦。

Wǒ xíng sòng jì fù, mǐ zhào tú liú yuè.

杨花满江来，疑是龙山雪。

Yáng huā mǎn jiāng lái, yí shì lóngshān xuě.

惜此林下兴，怆为...

Xī cǐ lín xià xìng, chuàng wèi...

Додаток 23

送客归吴

Sòng kè guī wú

江村秋雨歇，酒尽一帆飞。

jiāng cūn qiūyǔ xiē, jiǔ jìn yī fān fēi.

路历波涛去，家惟坐卧归。

Lù lì bōtāo qù, jiā wéi zuò wò guī.

岛花开灼灼，汀柳细依依。

Dǎo huā kāi zhuózhuó, tīng liǔ xì yīyī.

别后无馀事，还应扫钓矶。

Bié hòu wú yú shì, hái yīng sǎo diào jī.

Додаток 24

感遇四首

Gǎn yù sì shǒu

吾爱王子晋，得道伊洛滨。

wú ài wángzǐ jìn, dé dào yī luò bīn.

金骨既不毁，玉颜长自春。

Jīn gǔ jì bù huǐ, yù yán zhǎng zì chūn.

可怜浮丘公，猗靡与情亲。

Kělián fú qiū gōng, yī mí yǔ qíng qīn.

举首白日间，分明谢时人。

Jǔ shǒu bái rì jiān, fēnmíng xiè shí rén.

二仙去已远，梦想空殷勤。

Èr xiān qù yǐ yuǎn, mèngxiǎng kōng yīnqín.

可叹东篱菊，茎疏叶且微。

Kě tàn dōng lí jú, jīng shū yè qiě wēi.

虽言异兰蕙，亦自有芳菲。

Suī yán yì lán huì, yì zì yǒu fāngfēi.

未泛盈樽酒，徒沾清露辉。

Wèi fàn yíng zūn jiǔ, tú zhān qīng lù huī.

当荣君不采，飘落...

Dāng róng jūn bù cǎi, piāoluò...

Додаток 25

自广平乘醉走马六十里至邯郸，登城楼览古书怀

Zì guǎng píng chéng zuì zǒumǎ liùshí lǐ zhì hándān, dēng chénglóu lǎn gǔshū huái

醉骑白花马，西走邯郸城。

zuì qí bái huā mǎ, xī zǒu hándān chéng.

扬鞭动柳色，写鞞春风生。

Yáng biān dòng liǔsè, xiě kòng chūnfēng shēng.

入郭登高楼，山川与云平。

Rù guō dēng gāolóu, shānchuān yǔ yún píng.

深宫翳绿草，万事伤人情。

Shēn gōng yì lǜ cǎo, wànshì shāng rénqíng.

相如章华巅，猛气折秦嬴。

Xiāng rú zhāng huá diān, měng qì zhé qín yíng.

两虎不可斗，廉公终负荆。

Liǎng hǔ bùkě dòu, lián gōng zhōng fùjīng.

提携袴中儿，杵臼及程婴。

Tíxié kù zhōng er, chǔjiù jí chéng yīng.

立孤就白刃，必死耀丹诚。

Lì gū jiù bái rèn, bìsǐ yào dān chéng.

平原三千客，谈笑...

Píngyuán sānqiān kè, tán xiào...